

نقش اقتصادی نظام سلطه در پیدایش گروه تکفیری داعش

محمد عزیزی

چکیده

تحولات بروزیافته در چند سال اخیر و ظهور گروه‌های تروریستی در عراق و سوریه مسئله غامضی است که موجی از نگرانی و هراس در میان مردمان این دو کشور ایجاد کرده است. پیکارجویان سلفی- تکفیری دولت اسلامی عراق و شام (داعش) که پس از ژوئن ۲۰۱۴ میلادی به خلافت اسلامی تغییر نام دادند، گروهی از تروریست‌های بین‌المللیاند که با زمینه‌های متفاوت جغرافیایی از کشورهای مختلف عربی، آسیایی، اروپایی و آفریقایی گرد هم آمده‌اند. در واقع گستره جغرافیایی وسیعی از اردن و یمن گرفته تا تونس و لیبی و از بلژیک در اروپا تا اندونزی در شرق آسیا تحت تأثیر تبلیغ و نفوذ فکری آنها قرار گرفته است.

در این مقاله با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی در پی بررسی نقش اقتصادی نظام سلطه در پیدایش گروه تکفیری داعش می‌باشیم در این راستا ابتدا با بررسی مفاهیم داعش و نظام سلطه در ادامه و با تجزیه و تحلیل داده‌های مقاله به این نتیجه می‌رسیم که نقش اقتصادی نظام سلطه در پیدایش داعش عبارت است از: ایفای نقش اقتصادی در شکل‌گیری این جریان از طریق تأمین منابع مالی گروه‌های تکفیری داعشی مشابه.

کلیدواژه‌ها: داعش، نظام سلطه، گروه‌های تکفیری و منابع مالی.

مقدمه

اعضای داعش تفکر منحصر به فرد خود را دارند مشرب فکری شان در حقیقت یک روش است که می‌گویند فقط ظاهر آنچه که قرآن می‌گوید ملاک است و تقلید و مرجعیت و اجتهاد فایده‌ای ندارد و حتی گمراه کننده است. اینها حتی مذاهب اربعه اهل سنت را هم زیر سوال می‌برند. تفکر داعش به هر حال از حیث فضای اجتماعی توانسته جهان اسلام را به چالش بکشد، به خصوص با جذابیتی که بین جوان‌ها پیدا کرده است. یعنی در میان کسانی که اسلام سطحی دارند و اسلام‌شان عمق ندارد و هیجانانگیزی جهادی و انقلابی دارند، به نسبت موفق عمل کرده است.

حدود سه سال پیش گروه‌های تروریستی داعش با حمایت مالی و تسلیحاتی برخی دولت‌های غربی، عربی و ترکیه در سوریه شکل گرفت. مسئولان بلند پایه ایران و سایر تحلیل‌گران سیاسی منصف و آینده‌نگر هشدار دادند که نباید از این گروه‌ها حمایت کرد زیرا دامنه فعالیت‌های خشونت‌بار آنها محدود به سوریه نخواهد بود و به کشورهای دیگر منطقه نیز سرایت خواهد کرد. گذشت زمان و سیر حوادث، صحت این پیش‌بینی را تأیید کرد و آتش این فتنه دامن عراق را نیز گرفت و تا مرز لبنان رفت و ترکیه را نیز به وحشت انداخت.

لذا، ابوبکر البغدادی بعنوان رهبر این گروه به صورت رسمی جدایی خود را از گروه القاعده اعلام کرده و خود را خلیفه مسلمین نامید. این در حالی است که رهبران ارشد نظامی تشکیلات داعش را فرماندهان نظامی صدام حسین تشکیل می‌دهند. امروزه داعش علاوه بر عراق در سوریه و لبنان نیز نفوذ قابل توجهی دارد و در این کشورها در حال گسترش و انجام عملیات‌های نظامی است. داعش در شمال لبنان توسط ابوسیف الانصاری هدایت می‌شود و در حال انجام عملیات نظامی و نفوذ در لبنان هستند. رشد داعش